

RECHT IS ROND (II)

Jeroen Rheinfeld & Bernard Schols

profenprof.nl

Als een Finse premier danst Prof & Prof alweer een paar weken in de collegezalen. Nagenietend van een fantastisch festivalseizoen met – uiteraard – als dé grote ontdekking de ‘Betaalbare Romantiek’ van Goldband. Dat maakt alles een ‘stuc’ gezelliger!

Het lampje op de mobiel, bij festivals dikwijls gebruikt als sfeerverhogend middel, is voor ons als leeslampje ook een onmisbaar instrument. Zo hebben wij onlangs het bij iedere *Ars Aequi*-abonnee aan te bevelen boek *Onder professoren* van W.F. Hermans gelezen. Hoewel stammend uit 1975 is dit werk, voornamelijk geschreven als aanklacht tegen de universitaire cultuur, op onderdelen nog (pijnlijk) actueel. Vooral de (ook thans nog volop bestaande) vergadercultuur en het bijbehorende ‘formulierenfetisjisme’ *avant la lettre*, beide doornen in het oog van Prof & Prof, worden op prachtige wijze aan de literaire kaak gesteld.

Het verhaal van Hermans rept tevens over de studentenprotesten van de jaren 70 van de vorige eeuw. Gezien het vele (opgedrongen) online onderwijs en de recente academische ophokplicht hadden wij in de afgelopen periode ook een (klein) protest(je) van de naar stagediving verlangende studenten verwacht. In deze tijd van protesten, blokkades en crises zijn acties uit deze hoek (tot nu toe) echter uitgebleven. Dat is ook wel te verklaren, aangezien een deel van de studenten helaas niet op de universitaire terreinen te vinden is. En protesteren via Zoom is niet erg effectief. Daarom een goedbedoelde hartenkreet: kom zoveel mogelijk (massaal) naar de universitaire liveshows! Een festival beleef je toch ook niet via een livestream? Het Nijmeegse studentenblad *Vox* verwoordt het in haar augustus-editie als volgt: ‘Hoorcolleges worden niet meer standaard gestreamd, aanwezigheidsplicht komt terug!’ Het eerste is een goede stap, het laatste gaat ons te ver. Onze klapstoeltjestheorie gaat uit van intrinsieke motivatie. In tegenstelling tot Hermans zien wij de ‘universitas’, ondanks de vergaderingen en formulieren, als inspirerend en vormend clubhuis waar het recht en het leven ten volle worden be- en geleefd.

Wat er ook van deze universitaire aan- of afwezigheid zij, gelukkig blijft de rechtspraak ons onophoudelijk verblijden met civiel en fiscaal proza. Dit gaf ons ook in de zomervakantie aanleiding voor Bourgondisch-filosofische bespiegelingen. Een strandbedje is, goed beschouwd, immers ook een (verlengd) klapstoeltje.

Neem bijvoorbeeld de volgende overweging van Hof Arnhem-Leeuwarden van 26 juli jl. (ECLI:NL:GHARL:2022:6512):

‘Het Hof is van oordeel dat de omstandigheid dat vader in algehele gemeenschap van goederen was gehuwd met moeder niet meebrengt dat moeder een schenking heeft gedaan van € 1.930.937 aan belanghebbende (de helft van de totale schenking van € 3.861.875). De enkele omstandigheid dat echtgenoten in algehele gemeenschap van goederen zijn gehuwd, betekent niet dat een echtgenoot (mede) partij is bij een door de andere echtgenoot aangegeane rechtshandeling’ (r.o. 4.6).

Schenking, gemeenschap van goederen en toerekening: de inspiratie voor artikelen, overpeinzingen met studenten en – uiteraard – een nieuwe ProfCast borrelt op deze wijze automatisch op.

Of wat te denken van rechtbank Noord-Holland, die op 21 juli moest oordelen over hooibalen (een lange rij van 2 hooibalen hoog en 37 hooibalen breed) die door een buurman van klager in zijn weiland waren geplaatst en die het vrije uitzicht voor de buurman volledig wegnamen:

‘Dat [K] de hooibalen juist daar en op deze wijze heeft opgesteld om zijn steun te betuigen aan de actievoerende boeren in Nederland, vindt de voorzieningenrechter niet geloofwaardig. Dat geldt temeer, nu [K] de tekst ‘steun de boeren’ pas op de hooibalen heeft aangebracht nadat [H] hem op 12 juli 2022 hebben gesommeerd tot verwijdering van de hooibalen en rechtsmaatregelen hebben aangekondigd.’ (r.o. 1.5).

Het gebruiken van de (agrarische) actualiteit om een buurman zijn uitzicht te ontnemen: creativiteit kan deze balenstapelaar niet worden ontzegd.

Het moge duidelijk zijn: het filosoferen over het recht en het leven gaat bij ons altijd door. Dat mag voor de lezer van deze tweede column inmiddels geen verrassing meer zijn, want ook in het nieuwe (college)seizoen geldt: Recht is Rond.